

Mediastinoscopie

Belangrijkste punten van deze folder:

- U wordt behandeld in Leidschendam. Op de locatie Antoniushove van het Haaglanden Medisch Centrum.
- Een 'mediastinoscopie' is een operatie om te onderzoeken of langs de luchtpijp afwijkend weefsel of zieke lymfeklieren aanwezig zijn. Mede op basis van dit weefselonderzoek zal de verdere behandeling van uw longziekte bepaald worden.
- Voor deze operatie blijft u gemiddeld een nacht opgenomen op de verpleegafdeling Oncologische Chirurgie in Leidschendam.

Inleiding

In overleg met uw arts is besloten dat u een operatie genaamd 'mediastinoscopie' zult ondergaan. Deze operatie wordt op verzoek van de longarts door de chirurg uitgevoerd. De mediastinoscopie is een operatief onderzoek waarbij met een endoscoop (kijkbuis) in de ruimte tussen de longen en naast het hart (het 'mediastinum') wordt gekeken. Zo kan worden onderzocht of langs de luchtpijp afwijkend weefsel of zieke lymfeklieren aanwezig zijn, wat kan wijzen op uitzaaiingen van kanker.

Voor het bepalen van de verdere behandeling is het van belang om te weten of er sprake is van uitzaaiingen. U wordt voor deze operatie opgenomen in Leidschendam, op de locatie Antoniushove van het Haaglanden Medisch Centrum (verder HMC). In deze folder leest u meer over de operatie, de voorbereiding op de operatie, de opname en de nazorg.

Opereren op één locatie

Het Groene Hart Ziekenhuis en HMC werken sinds enkele jaren intensief samen op het gebied van longkanker. De belangrijkste reden hiervoor is om kennis en ervaring te bundelen en de kwaliteit van de zorg nog verder te verbeteren.

De longkankeroperaties vinden altijd plaats op de locatie Antoniushove van het HMC in Leidschendam. De belangrijkste reden om de longkankeroperaties te concentreren, is het verhogen van de kwaliteit. Een select aantal gespecialiseerde chirurgen voert deze ingrepen uit. Uit onderzoek blijkt dat dit leidt tot minder complicaties en een betere kans op herstel. Eventuele aanvullende behandelingen, controles en nazorg vinden plaats in het eigen ziekenhuis.

U wordt de dag van de operatie opgenomen op de verpleegafdeling Oncologische Chirurgie op de locatie Antoniushove in Leidschendam. Na de mediastinoscopie blijft u opgenomen op dezelfde afdeling om te herstellen van de operatie. Hierna mag u met ontslag naar huis. U krijgt een afspraak voor controle bij de longarts en de longchirurg mee. Uw longarts informeert u over de eventuele vervolgbehandelingen die zo mogelijk in uw eigen ziekenhuis plaats zullen vinden.

Vorbereiding op de mediastinoscopie

Als voorbereiding op de operatie wordt u gezien door de longarts, de oncologieverpleegkundige en de chirurg van locatie Antoniushove. Ook komt u bij het preoperatieve spreekuur. Dit vindt ook plaats

op de locatie Antoniushove in Leidschendam. Tijdens dit spreekuur worden uw gegevens die van belang zijn voor de operatie verzameld en vastgelegd. Ook wordt alle informatie over de voorbereiding op uw operatie met u besproken.

Opname

U wordt 2 dagen voor opname gebeld door de secretaresse van de verpleegafdeling en hoort dan waar u zich moet melden op de opnamedag.

Op de afdeling informeert de verpleegkundige u over de gang van zaken op de afdeling. Heeft u nog vragen over uw operatie, aarzelt u dan niet om deze te stellen.

Medicijnen

Voor uw gezondheid en uw veiligheid is het nodig dat u alle medicijnen die u thuis gebruikt, in de originele verpakking meeneemt naar het ziekenhuis. Meld de arts of verpleegkundige als u verkouden bent of koorts heeft. Als u bloed verdunnende medicijnen gebruikt zoals Sintrommitis, Marcoumar, of Apixaban bespreekt de chirurg of de anesthesist met u hoeveel dagen voor de operatie u moet stoppen met deze medicijnen. Is dit niet met u besproken of heeft u hier vragen over, neemt u dan telefonisch contact op met de Preoperatieve polikliniek van de locatie Antoniushove, tel.: (088) 979 2878.

Als u diabetes (suikerziekte) heeft en insuline gebruikt, wordt er 's ochtends voor de operatie een klein infuusnaaldje bij u ingebracht voor het aansluiten van een glucose-infuus en een insulinepomp voor de continue insulinetoediening.

Eten en drinken

Het is belangrijk dat u voor de operatie 'nuchter' bent. Dit is in uw eigen belang want als u niet nuchter bent, kunt u gaan braken tijdens de operatie. Er kunnen dan complicaties optreden. Als u niet nuchter bent, zal de operatie worden uitgesteld. Dit kan ertoe leiden dat de operatie niet door kan gaan op de geplande dag.

Nuchter blijven betekent:

- Tot 6 uur vóór het tijdstip van de operatie mag u gewoon eten en drinken.
- Tot 2 uur vóór het tijdstip van de operatie mag u alleen nog heldere dranken drinken. (Heldere dranken zijn: water, thee en koffie zonder melk, heldere vruchtensappen en aanmaaklimonade).
- Binnen de laatste 2 uur vóór de operatie is het absoluut niet toegestaan iets te eten of te drinken.

Ook mag u niet meer roken vanaf het moment van opname. Voor meer informatie zie de folder "Voorbereiding op de operatie en anesthesie".

Naar de operatiekamer

U wordt in uw bed naar de voorbereidingskamer gebracht. Daar ontmoet u de anesthesist die u onder narcose brengt. De mediastinoscopie vindt plaats onder algehele narcose (algehele anesthesie).

De mediastinoscopie

De mediastinoscopie wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd longteam. Bij de mediastinoscopie maakt de longchirurg één klein sneetje in de hals en/of links naast het borstbeen. Via een kijkbuis (scoop) met aan het uiteinde een lampje, bekijkt de longchirurg het weefsel rondom de luchtpijp en neemt via de kijkbuis stukjes weefsel en lymfeklieren weg voor verder onderzoek. Aan het einde van de operatie wordt de wond gehecht. De gehele operatie duurt ongeveer 1 uur.

Afbeelding: Mediastinoscopie

Weefselonderzoek na de operatie

Na afloop van de operatie wordt het weefsel en de lymfeklieren die tijdens de operatie zijn verwijderd, verder onderzocht door de patholoog in het laboratorium. De uitslag van dit weefselonderzoek wordt met u besproken door de longarts tijdens de controle-afspraken op de polikliniek Longziekten.

Complicaties tijdens en na de operatie

Bij iedere operatie worden uitgebreide voorzorgsmaatregelen getroffen om de kans op complicaties te verminderen. Toch is geen enkele operatie zonder risico's en kunnen er complicaties optreden. Hoewel zeer zeldzaam, komt het voor dat patiënten tijdens of na een operatie overlijden.

Na de operatie kunnen verschillende complicaties optreden:

- **Infectie van de operatiewond:** Hierdoor kan de wond toenemend rood, warm, opgezwollen en pijnlijk aanvoelen. Door de wond goed schoon te houden tijdens en na de operatie, kan een infectie vaak worden voorkomen. Een wondinfectie kan met antibiotica worden bestreden. Dit is een complicatie die weinig voorkomt.

- **Bloeding:** Bij de operatie zijn grote aders en slagaders betrokken. Er bestaat altijd een kans op een bloeding tijdens of na de operatie, hoewel dit zelden voorkomt. In geval van een nabloeding kan een tweede operatie nodig zijn.
- **Slikklachten:** Pijn bij slikken kan voorkomen gedurende enkele dagen na de operatie door zwelling of bloeding rond de slokdarm.
- **Heesheid:** De stembandzenuw loopt door het operatiegebied en er is een kleine kans dat deze beschadigd raakt. Meestal is heesheid echter voorbijgaand en het gevolg van zwelling in het operatiegebied.

Opname na de operatie

Na de operatie komt u eerst bij op de verkoeverkamer (uitslaapkamer). Ondertussen belt de chirurg met uw contactpersoon om te vertellen hoe de operatie is verlopen. Als u goed wakker bent, wordt u overgeplaatst naar de verpleegafdeling Oncologische Chirurgie. Hier kunt u rustig bijkomen terwijl regelmatig uw bloeddruk, pols, het wondje en het infuus gecontroleerd worden. Met de wond mag u gewoon douchen.

Ontslag

Een dag na het onderzoek mag u meestal weer naar huis (ontslag). De mediastinoscopie wordt over het algemeen als weinig belastend ervaren. De hechtingen lossen na 7 tot 10 dagen vanzelf op. Houd een pleister over de wond, totdat er geen wondvocht meer op de pleister zit. Soms ontstaat door de operatie een hese stem gedurende enkele dagen. Dit verdwijnt meestal weer spontaan.

Contact opnemen

Op werkdagen tussen 09.00 - 17.00 uur kunt u contact opnemen met uw casemanager of uw behandelend arts via de polikliniek. Buiten kantooruren neemt u contact op met uw eigen huisartsenpost. Geef daarbij aan dat u bent geopereerd op locatie

Antoniushove van het HMC in Leidschendam.

De eerste 48 uur na ontslag neemt u bij vragen die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag, contact op met de afdeling Oncologische Chirurgie, tel.: (088) 979 44 25 (24 uur per dag bereikbaar).

Neemt u de eerste 30 dagen na de operatie direct contact op als:

- U koorts heeft boven 38,5°C.
- U veel bloed of bloedstolsels ophoest.
- U geel of groen slijm ophoest.
- Vocht of pus uit de wond lekt.
- Het wondgebied toenemend rood, warm, pijnlijk en/of opgezwollen wordt.
- U plotseling toenemend kortademig wordt.
- U hartkloppingen krijgt.
- Uw been rood, dik, gezwollen en/of pijnlijk wordt (dit kan wijzen op een verstopping van de diepe afvoerende aderen door gestold bloed; trombose).

Afspraak voor controle

Bij uw ontslag uit het ziekenhuis krijgt u eventuele recepten voor medicijnen mee. Er zijn voor u verschillende controle afspraken gemaakt. Deze vinden plaats bij de longarts op de polikliniek Longziekten van uw eigen ziekenhuis en bij één van de opererend longchirurgen op de polikliniek. Tijdens de afspraak met de longarts hoort u de uitslag van het weefselonderzoek. Verder bespreekt de longarts met u hoe de verdere behandeling zal verlopen. De longchirurg controleert de wond en zorgt ervoor dat de hechtingen zo nodig verwijderd worden.

Begeleiding en ondersteuning

Uw Physician Assistant, verpleegkundig specialist of gespecialiseerd verpleegkundige zal gedurende het gehele behandeltraject als 'casemanager' fungeren. Zij is goed op de hoogte van uw situatie en uw behandeling, ze is uw eerste aanspreekpunt en coördineert samen met u uw behandeltraject.

U en uw naasten kunnen bij de casemanager terecht met vragen. Dit kunnen vragen zijn over praktische zaken en over de behandeling(en). Zij beantwoordt zelf uw vragen of schakelt er de juiste deskundige voor in. De casemanager heeft nauw contact met uw andere zorgverleners.

U kunt tijdens werkdagen telefonisch contact opnemen met uw casemanager tijdens kantooruren (9.00 - 17.00 uur).

Groene Hart Ziekenhuis
Tel.: (0182) 50 50 72
E-mail: longoncologie@ghz.nl

Haaglanden Medisch Centrum
Tel.: (088) 979 4848
E-mail: longoncologie@haaglandenmc.nl

Tot slot

Wanneer u na het lezen van deze folder vragen of opmerkingen heeft, kunt u deze bespreken met uw arts, afdelingsverpleegkundige of casemanager.

Het Groene Hart Ziekenhuis en Haaglanden Medisch Centrum werken samen om u betere zorg te kunnen bieden. Dat doen we door specialistische kennis en ervaring op het gebied van longkanker te bundelen in een gezamenlijk behandelteam. De operaties hiervoor vinden plaats op één locatie: HMC Antoniushove in Leidschendam.

Groene Hart Ziekenhuis

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda
(0182) 50 50 50
www.ghz.nl

HMC Antoniushove

Burgemeester Banninglaan 1
2262 BA Leidschendam
(070) 357 44 44
www.mchaaglanden.nl

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
mei 2020
04.07.206